

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 20-09-2021 r.

Marcin Wiącek

V.7018.65.2021.TS

**Pan
dr n. ekon. Adam Niedzielski
Minister Zdrowia**

via e PUAP

Szanowny Panie Ministrze,

analizując skargi obywateli objętych obowiązkiem odbycia tzw. kwarantanny granicznej w związku z przyjazdem do Polski z zagranicy Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdził, że Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tychach oraz Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dzierżoniowie stosują niezgodną z prawem praktykę polegającą na załatwianiu wniosków obywateli o zwolnienie z tej kwarantanny w innej formie niż decyzja administracyjna (zwykłym pismem). W związku z powyższym, Rzecznik – działając na podstawie art. 12 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2020 r. poz. 627) – zwrócił się do Dyrektora Departamentu Nadzoru i Kontroli Głównego Inspektoratu Sanitarnego z wnioskiem o podjęcie stosownych działań nadzorczych w stosunku do wspomnianych organów inspekcji sanitarnej. Niestety, wystąpienia Rzecznika zostały przekazane „zgodnie z właściwością” do państwowych wojewódzkich inspektorów sanitarnych, którzy - wbrew obowiązującym przepisom prawa - potraktowali je jako skargi złożone w trybie przepisów Działu VIII Kodeksu postępowania administracyjnego.

W tej sytuacji, Rzecznik Praw Obywatelskich skierował wystąpienie do Głównego Inspektora Sanitarnego, w którym wskazał, że w przypadku zwrócenia się przez Rzecznika do właściwego organu z wnioskiem o zbadanie sprawy lub jej części w trybie nadzoru, organ ten jest związany tym wnioskiem. Rzecznik zwrócił uwagę, że z art. 8a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z 2021 r. poz. 195) jednoznacznie wynika, że organem nadzorującym działalność innych organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest Główny Inspektor Sanitarny, który wykonuje zadania przy pomocy Głównego Inspektoratu Sanitarnego (art. 7 ust. 3 ustawy). W celu

wykonywania kompetencji nadzorczych w Głównym Inspektoracie Sanitarnym utworzony został Departament Nadzoru i Kontroli, do którego podstawowych obowiązków należy wykonywanie zadań w zakresie nadzoru nad działalnością organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej (§ 28 pkt 1 Regulaminu organizacyjnego Głównego Inspektoratu Sanitarnego). Natomiast przepisy ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej nie powierzają państwowemu wojewódzkim inspektorowi sanitarnemu żadnych kompetencji o charakterze nadzorczym. Przekazanie przez Głównego Inspektora Sanitarnego wniosków Rzecznika o podjęcie działań nadzorczych do innych organów inspekcji sanitarnej było zatem działaniem sprzecznym z prawem, bowiem inspektorzy wojewódzcy nie posiadają uprawnień nadzorczych. Dlatego też Rzecznik zwrócił się do Głównego Inspektora Sanitarnego z prośbą o ponowne zbadanie niezgodnej z prawem praktyki stosowanej przez organy inspekcji sanitarnej w Tychach i Dzierżoniowie i podjęcie stosownych czynności nadzorczych.

W odpowiedzi na wystąpienie Rzecznika Główny Inspektor Sanitarny poinformował, że obecnie priorytetowymi zadaniami realizowanymi przez pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej są czynności ukierunkowane na przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2. W związku z tym, planowane działania o charakterze kontrolnym zostaną przeprowadzone po ograniczeniu ryzyka związanego z wprowadzonym stanem epidemii (w załączeniu kopia pisma Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 18 czerwca 2021 r., Nr NK.ZN.055.217.2021).

Z powyższej odpowiedzi jednoznacznie wynika, że pomimo zwrócenia się przez Rzecznika o zbadanie sprawy w trybie nadzoru, którym to żądaniem adresat wystąpienia jest związany, Główny Inspektor Sanitarny nie zamierza obecnie zbadać niezgodnej z prawem praktyki załatwiania wniosków obywateli o zwolnienie z obowiązku kwarantanny granicznej zwykłym pismem i podjąć działań nadzorczych w celu wyeliminowania tej nieprawidłowości. Oznacza to, że Główny Inspektor Sanitarny *de facto* uchyla się od wykonywania obowiązków związanych z kompetencjami w zakresie sprawowania nadzoru nad organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej i jednocześnie utrudnia prowadzenie postępowania konstytucyjnego organowi kontroli państwowej i ochrony prawa, jakim jest Rzecznik Praw Obywatelskich.

W związku z powyższym, mając na uwadze, że zgodnie z art. 8 ust. 5 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej nadzór nad Głównym Inspektorem Sanitarnym sprawuje minister właściwy do spraw zdrowia, zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o przeprowadzenie kontroli dotyczącej bezczynności Głównego Inspektora Sanitarnego w zakresie wykonywania nadzoru nad działalnością inspekcji sanitarnej oraz wydanie polecenia temu organowi, aby zgodnie z wnioskiem Rzecznika zbadał w trybie nadzoru nieprawidłowości w działaniu organów inspekcji sanitarnej w Tychach i Dzierżoniowie.

Niewykonywanie obowiązków nadzorczych przez Głównego Inspektora Sanitarnego zagraża bowiem dobru jakim jest prawidłowe funkcjonowanie organów administracji publicznej, do których zadań należy m.in. zapobieganie i zwalczanie chorób zakaźnych, co z kolei przekłada się na brak należytej ochrony praw i wolności obywateli, w stosunku do których wspomniane organy podejmują działania o charakterze władczym.

Załącznik 1

Z wyrazami szacunku

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/